

Izhaja vsak petek opoldne.

Naslov: Trst-Trieste
Casella Centro 37

ali pa: via Goppa 17/III.

Izdaja: konsorcij Malega lista

MALI LIST

TEDNIK ZA NOVICE IN POUK.

Stane: ena številka 20 st.

Eno leto 10 lir

Pol leta 5 lir

Četrt leta 3 lire

Odg. urednik Ivan Presel

Mail koledar.

Petek, 19. junija: Sree Jezusovo. — Sobota, 20.: Silverij. — Nedelja, 21.: Alojzij (Vekoslav). — Ponedeljek, 22.: Pavlin, Ahacij. — Torek, 23.: Eberhard. — Sreda, 24.: Janez Krstnik. — Četrtek, 25.: Henrik. — Petek, 26.: Rudolf.

MALE NOVICE.

Matteotti.

Dne 10. junija je minilo leto, odkar je bil odpeljan in umorjen poslanec Jakob Matteotti. Njegovi tovariši so hoteli proslaviti obletnico v parlamentarnem poslopiju, a fašisti tega niso pustili, predsednik parlamenta pa je poslanec pred nosom vrata zaprl.

Šest novih pesmi

Prosvetna Zveza je pravkar izdala šest pesmi za mešan zbor v zvezku, ki je izšel v Gorici. Rožmarin, Barčica je zaplavala, Tekica teče. Nekje v Franciji, Na potoku, Neizkušena. V zalozi so pri Prosvetni zvezi v Gorici, Corso Verdi 37. Ime skladatelja pove vse — Emil Adamič. Besedilo je vzeto največ iz narodne pesmi. Najodličnejša je Tekica, vendar bodo vse ugajale; v srce segata Barčica je zaplavala in Nekje v Franciji, ti dve se bodo na vseh odrih ponavljali. Pri tem so priproste, da bodo dobrodošle vsem deželskim zborom. Častitamo Prosvetni zvezi. Emil Adamič pa je iznova proslavil slovenski narod.

Prav po evangeljsko.

Na binkošti se je vršil v Monzi poseben verski obred: nek kavalir Ignacij Paternò je vstopil v samostan patrov barnabitov in je postal menih. Na binkošti je naredil slovesne obljube. Ta Paternò je bil oženjen in tudi njegova žena Angela je istočasno vstopila v ženski samostan sester karmeličank. Stara sta okrog 45 let. Bila sta bogata trgovska družina, pa zelo verna. Pred vstopom v samostane sta zapustila vse premoženje ubožcem in v dobrotelne namene. Paternò je izštudiran jurist. Tako sta ravnala prav po svetem pismu: «Kdor hoče biti popoln, naj proda vse, kar ima, naj razdeli med reveže, in naj gre za menoj».

Kitajski nemiri.

Poročila s Kitajskega so vedno bolj vznemirljiva. Takoimenovane «rdeče čete» se vojskujejo pod vodstvom ruskih častnikov in gredo proti Evropi, zlasti proti Angležem. Kitajska vlada drži tudi z Rusi. Stavkujoče delavce v Šanghaju tudi podpira kitajska vlada. V Kju-Kjangu so baje zažgali angleški in japonski konzulat. Napadajo tudi privatne hiše evropskih ljudi. Rusija podpira kitajsko gibanje tudi z denarjem.

Iz Livorna

pošiljajo pozdrave vojakom težkega topništva: Godnič Joško, Kostanjevica; Škabar Joško, Temnica; Makovec Avgustin, Komen; Vincenc Pipan, Sveti; Gruden Rajko, Nabrežina; Janez Jereb, Šebrelje; Kosič Karel, Loglje pri Brezinju.

Vojaki iz Specije.

pošiljajo pozdrave domačim. Iskra Vincenc in Simčič iz Zabič, Čeligoj Ivan, Sedmak iz Drskovč, Keš in Čele iz Knežaka, Križman in Vičič iz Podbež, Dobrila in Šturm s Herpelj, Jazbar iz Idrije četovodja Baje Ivan iz Gorici.

Pozor!

Tudi letos izide na jesen pratika «Malega lista». Opozorjamo že danes na to g. trgovce po vsi Julijski krajini. Trgovci, kateri žele v pratiki inseri-

JUNAK IZ LIKE

V Novem mestu je sedel pred porotniki dne 4. junija Milan Esapovič, roj. l. 1909. v Primislju, pravoslavne vere, delavec, oženjen. Obtožen je bil, da je 12. oktobra 1924. v Vrbinški vasi ubil s sekiro posestnika Jakoba Verdela in njegovo ženo in ju oropal obleke in 10.000 K denarja. Obtožen je poleg tega tudi dvoženstva in manjše tatvine v Vel. Potočju pri Križevcih.

Obtoženec je bil prej tri tedne pri umorjenih, ki sta ga prijazno sprejela v svojo hišo in ga hotela vzeti celo za svojega, ker nista imela otrok. Prišel je k njima kot delavec iz kamnoloma pri Rajhenburgu in se izdajal pod imenom Klasič. Po umoru je zbežal v Zagreb, kjer so ga aretirali 17. jan. in našli pri njem več pri Verdela oropanih predmetov. Priznal je, da je ubil oba zakonska in ju zakopal za hišo, kjer so ju tudi izkopali. Izgovar-

jal pa se je, da se je z njima skregal in ju je v prepiru ubil, ker ga je hotel Verdel z nožem, žena pa z loncem. Ni ju hotel ubiti, ampak je v veliki jezi prehuče udaril. Slabo življenje prej, izvršeni rop, drugi zločini pa kažejo na to, da je bil umor roparski. Poleg tega je na vrata umorjenih pred odhodom napisal: «Draga moja gospoda. Ja sam junak iz Like. V r... me pišite svi skupa. Stari i stara, oni su u Toplice u Čatežu, nigdar jih ne bo više doma, niti bute znali za njih, a ja idem na Francusku i u Ameriku». To so naši orožniki dva dni po umoru na vratih. Porotnikom je bilo stavljenih pet vprašanj: glede dvojnega umora, glede dvoženstva, glede roba, eventualno vprašanje glede uboja in glede tatvine. Prva tri vprašanja so porotniki soglasno potrdili. Sodisce je nato obsodilo Esapoviča na smrt na vešalih.

Le po njih.

V Rimu so zgrabili in zaprli slavnega profesorja Salvemini-ja iz Firenz. Mož je nasprotnik modernega nacionalizma, zato je nevaren državi in javnemu redu. Poslanca Amendola pa so obtožili, da je s palico udaril nekega fašista do nezavesti; zato državni pravnik zahteva, da mu zbornica poslanca izroči, da ga pripre. Amendola zatrjuje, da ni res, kar mu očitajo. Vendar mu hočejo pokazati, kakšna je luknja od znotraj.

Meteor.

Med hudo nevihto je padel v mestecu Emsworth na Angleskem meteor (zvezdni utrinek) na hišo, kjer je neka 83 letna gospa gostila svoje prijateljice. Meteor je bil velik kakor nogometna zoga. Predrl je streho, porušil dimnik in razbil več oken.

Amerikanci v Evropi.

V letošnjih poletnih poletnih mesecih bo obiskalo Evropo okoli 200.000 Amerikancev. Ameriske plovbene družbe pravijo, da je to največji dosednji osebni promet čez Atlantski ocean. Evropa vlepejcev, ki bi šli samo zato v Ameriko, če, Amerika pa nič. Kajti, koliko je Evropejcev, ki bi šli samo zato v Ameriko, da jo vidijo? V Ameriki se gre samo zaslužiti, zapraviti pa nazaj v Evropo.

ZANIMIVOSTI.

Kaj je bušel?

V Ameriki ne merijo žito na kilo, ampak na «Bushel», kar se izgovarja bušel. En bušel meri v Združenih državah v Ameriki 35.24 litrov, na Angleskem pa 36.35 litrov.

Kradljivost.

Svoj čas je bil francoski zdravnik Magnan (Manjan) nastopil z dokazi, da je kradljivost vsaj v nekaterih slučajih posebna vrsta živčne bolezni: kleptomanije. Pariški zdravnik dr. Anthème (Antòm) in psihiater R. de Foursac (Fursak) sta sedaj ta problem znova preiskala in dognala, da se je bil Magnan zmotil. Kdor krade, je enostavno tat — zločinec, ne pa bolnik. Izvzeti so le umobolnj in paralitiki.

Nebotičnik za Rim.

Rimski arhitekt Parlandi je predložil italijanskemu ministru načrt nebotičnika (visoke hiše) z višino 335 metrov in dolžino 300 metrov. Če bodo načrt izpeljali, bo imel Rim najvisjo stavbo sveta. Newyorški Woolworth Building meri 236 metrov, Eifflov stolp v Parizu 300 m.

MIHEC: Na kitajskem vre;
JAKEC: menda kurijo Rusi.
Naj enkrat tudi Anglež
vročo juho pokusi.

BELEŽKE.

Judeži. S to besedo so nas počastile «Novice». Naš odgovor je kratek. Judež je izdal vero in narod je bil plačan. Mi nismo nikdar narodnih svetni izdali. Naše stranke ljudje so vsi brez izjeme ostali v dobi fašizma trdni, dočim je nad 300 prakov vaše stranke sramotno prešlo v tabor nasprotnikov. In to za denar. Izdajali so naš narod. Mi nismo nikdar prejeli niti stotinke. Kako je v tem oziru pri Vas, znano mi dobro in vi še najboljše.

Podružnica «Edinosti». V «Učiteljskem listu», kjer so opisali Davidovičovo-Koroščevo vlado kot trinoško, so čisto slepi in gluhi za vse, kar se sedaj pod Pribeževičem godi v Jugoslaviji. Na sto in sto slučajev. Vzemimo enega. O profesorju Mlakarju je znano, da ni klerikalec, ni demokrat, pač pa je znano o njem, da je v Narodni čitalnici v Mariboru imel sijajno predavanje o neodrešenih bratih, pobiral je podpise proti javni proslavi nekega velenemškega društva v Mariboru id. Je tajnik velezaslužnega Muzejskega društva. Sedaj so ga protipostavno in brez preiskave premestili iz Maribora v Južno Srbijo, ko ne pozna ne jezika ne razmer. Prosil je za preiskavo, pa so mu rekli «Ne». Zapustiti je moral Maribor in se odpeljati na novo mesto. Ker ni imel denarja, si ga je moral izposoditi, družino pa je moral pustiti v Mariboru. Sedaj mora stradati ali on ali družina. Za take neštete slučaje ne ve sedanji urednik «Učiteljskega lista» prav nič, Davidovičovo vlado pa, ki ni poslala niti ene osebe v Južno Srbijo, je po neronsko slikal. In da niste podružnica? Če bo odbor Učiteljske zveze še nadalje dopuščal slavljenje v svojem glasilu, potem kako naj Lodo v njej zadovoljni tisti učitelji in učiteljice, ki mislijo ne svobodomiselno, ampak krščansko, ne kapitalistično, ampak socialno? In teh ni malo!

Laški zgled. Rimski senat, v katerem so zastopniki vseh laških strank, je sestavil ob 25-letnici vladanja sedanjega kralja daljšo spomenico s čestitko ko kralju. Ob koncu pravijo senatorji: «Spričo Vas ni sporov ne strank: spričo Vas je samo Italija». To je za nas poučno. Vsak kulturni narod, čeudi ga je le sto tisoč, ima stranke in struje. O narodu, ki nima strank, se mora reči, da je narod bebec ali divjakov. Nič ni torej čudnega, da smo Slovenci razdeljeni v razne stranke. Ampak eno je potrebno: da imamo pred tujci eno fronto. To smo mi hoteli doseči z ustanovitvijo «Narodnega sveta», v katerem bi bila vsa mnjenja zastopana. Z bridkostjo v srcu mislimo na oni nesrečni dan, ko je nasprotni prvobornik na naš zadnji poziv, ali so oni pripravljeni na Narodni svet, odločno zjavil: Ne, mi smo načeloma zoper Narodni svet. Ni ga menda pod solncem drugega naroda, kjer bi vodja ene stranke tako govoril.

Kako je s politiko

Jugoslavija.

Še vedno je nerešeno vprašanje sporazuma med Srbi in Hrvati. Poročali smo že, da se je hrvaška kmečka stranka zelo ponižala pred Pašičem, odpovedala se je svoji republiki in sploh zavrnila vse programe, samo da bi izprosila milosti zaprtemu Štefanu Radiću. Pa ravno ta prevelika ponižnost vzbuja Pašiču sum, da Hrvatje niso odkritosrčni, kajti odkritosrčen človek ne spremeni svojih misli kar čez noč. Da torej ne bi Hrvatje Pašiča prevarili, raje on sam vleče Hrvate za nos.

Verifikacija.

Poleg zaprtega Štefana ima hrvaška stranka še drugo nadlogo, to je verifikacija. Lepo število izvoljenih poslancev Hrvatov namreč ni še potrjenih, nimajo pravice glasovanja v državnem zboru. Tudi to Pašič zavlačuje. Bolj ko Hrvatje moledujejo in silijo, naj se to izvrši, bolj jih on tolaži: Ima vremena! Saj še ni vseh dni konec. Le potrpite, bomo vse naredili tako, da bo prav.

Položaj opozicije.

Stranke, katere nasprotujejo Pašičevi vladi, so združene v takozvani „blok narodnega sporazuma in ljudske demokracije“. To so Davidovičevi demokratje, Slovenci, bosenski muslimani in dosedaj še Hrvatje. Ker pa se Hrvatje mnogo pečajo s Pašičem, začela se je trgati vez med njimi in ostalimi opozicionalci. Opozicija hoče namreč pravi sporazum med tremi narodi, Hrvatje pa žal delajo le kramarsko mešetarijo, ker sami nimajo dobrega političnega vodstva, a se tudi ne dajo voditi od drugih boljših politikov.

Govor dr. Korošca.

Odkar je padla vlada Davidovič-Korošec, vse do danes, ni dr. Korošec nastopil v javnosti. Dne 7. junija pa je zbranemu vodstvu Slovenske Ljudske Stranke podal poročilo o političnem položaju. Njegov govor je vzbudil veliko pozornost po celi Jugoslaviji. Vsi časopisi so poročali o njem. Ker pa je tržaška „Edinost“ zaničljivo ocenjevala nastop slovenskega voditelja, hočemo mi podati iz tistega znamenitega govora nekatere odstavke dobesedno. Naj čitatelji sami sodijo, ali je dr. Korošec govoril pravo ali ne.

Korošec o sporazumu.

„Najprej je treba razjasniti pojem sporazuma, ki se danes rabi na vseh koncih in krajih. Sporazum, kakor se danes rabi z ozirom na razgovore med Pašičem in radičevci, to ni sporazum, kakor si ga je zamislil blok narodnega sporazuma in ljudske demokracije, in za katerega so šle pri zadnjih volitvah s takim ognjem v boj vse opozicijske stranke. Vsebina sporazuma, o katerem se sedaj toliko govori, je popolnoma različna od vsebine sporazuma, ki ga je zapisala opozicija na svoj program. Mi želimo s sporazumom izvršiti veliko delo ozdravljenja za našo državo, dati Hrvatom in Slovencem na njihovih ozemljih vse državljanske svoboščine in pravice; urediti na temelju ravnopravnosti in najširše samouprave vso državo za prijetno stanovanje vseh treh bratov. Z našim sporazumom bi bile zasigurane državi jakost, mir in bodočnost; brez njega bo ostala torišče med seboj borečih se bratov, slaba v sedanjosti, nesigurna v bodočnosti. S centralizmom se oboji mi Slovenci in Hrvati ne bomo nikdar sprijaznili in politični razvoj po celem svetu ne govori za bodočnost centralizma, ampak za široke samouprave posameznih narodnih enot, ker se more samo v njih izživeti demokratični nagon našega časa.“

Slovenske zahteve.

„Mi Slovenci smo se po načelu samoodločbe odločili za skupno življenje v eni državi s Hrvati in Srbi, a smo od vsega početka zahtevali, da se

nam v skupni ustavi zasigura za našo slovensko individualnost (samobitnost) potrebna samostojnost. Na tej zahtevi vztrajamo naprej. Isto samostojnost, podprto ne samo po prirodnem pravu, ampak tudi po zgodovinskem državnem pravu, zahtevajo tudi Hrvati. Državno edinstvo torej sprejemamo, narodno edinstvo pa, če se pod tem razume, da moramo prenehati biti Slovenci, kratkoma odklanjamo. Ako pa kljub temu kdo hoče z nami narodno edinstvo v tem smislu, dobro, naj se on posloveni, ako ga je volja.“

Kravja kupčija.

„Sporazum, kakor si ga sedaj ob razgovorih med Pašičem in Radičem zamišljajo, pa ni ta stvarni in veliki narodni sporazum, ampak le sporazum, ki bi naj omogočil skupno vlado radikalov in radičevcev na podlagi sedanjega stanja. V teh razgovorih ne gre za končno ureditev razmerja med Hrvati in Srbi.“

V nadaljnjem govoru je dr. Korošec obsodil v treznih in umerjenih besedah Radičevo politiko ter izjavil, da bodo Hrvatje morali zapustiti blok narodnega sporazuma, ako bodo goli in bos prestopili v Pašičevo vlado samo za kravjo kupčijo. Tako bi tudi Hrvatje postali nasprotniki pravega sporazuma. Dalje dobesedno: „Ali pa ostanejo radičevci zvesti idejam bloka in stopijo v vlado z odkritim namenom, da izvršujejo na celi črti blok program, ki je: upostaviti takoj zakonito stanje po vsej državi, razpisati nove, svobodne volitve ter pristopiti takoj k velikemu delu narodnega sporazumevanja, kakor nam plava pred očmi. V tem slučaju bi se pokazalo, da ne bi niti mi, niti demokrati, niti muslimani delali ovir, ampak kot odkritosrčni prijatelji države, katero želimo videti urejeno in jako, nesebično in požrtvovalno podpirali in pomagali pri tem velikem poslu.“

Korošec o Pašiču.

„Toda mi vsi smo uverjeni, da nam ne bo dana prilika, da pokažemo svojo nesebičnost in požrtvovalnost. Pašič ne želi sporazuma, ker on in Pribičević politično živita od spora med brati in njihove nesloge. Pašič ne želi sporazuma, ampak hoče razcepiti blok, razcepiti tudi Radičevo stranko. Vendar pa moramo kljub vsemu temu ob tej priliki opozoriti celo državo na dejstvo, da še nikdar ni bilo tako usodne prilike, ne tako velike lahkode, da pridemo do sporazuma, kakor ravno v sedanjem momentu.“

„Danes je stari Pašič edini absolutni gospodar politične situacije (položaja). Škoda, da je počasen in slab gospodar. Zato zastaja vse naše javno življenje, zato ni nobenega živega napredka v državi. Kakor polži lezemo sedaj naprej, sedaj nazaj. Radikali sami tožijo: ž njim se ne more, a tudi brez njega ne. Pašič je ljubosumen na vse. Ne pusti nikogar, da bi vršil to, česar on ne more več in kar bi se v korist države in narodov moralo zgoditi.“

Navedli smo glavno odstavke iz govora dr. Korošca, ker nam žal prostor ne dopušča, da bi priobčili vse. Dovolj je pa tudi to, da bodo čitatelji sodili, kako piškavo je mnenje „Edinosti“, povzeto iz „Sušackega Novega lista“, da je za sporazum med Hrvati in Srbi dovolj, da Radić in Pašić popijeta skupaj čašico črne kave. Res kavarnaška modrost!

Po čem je lira?

Dne 17. junija si dal ali dobil:
za 100 dinarjev — 45.25 L.
za 100 k. kron — 76.50 L.
za 100 fr. frankov 124.— L.
za 100 šilingov — 363.— L.
za 1 dolar — 25.90 L.
za 1 funt — 125.80 L.

„V šolo ga dajmo“

Bliža se čas velikih počitnic. Mladi dijaki se povrnejo domov na oddih. Marsikateri materi, marsikateremu očetu se zahoče, da bi tudi njihov otrok šel v šole, da bi tudi njihov postal „kaj več“. Povejmo o ti reči par misli.

Narod potrebuje inteligence.

Pribiti moramo to, da narod ne more uspevati in se razvijati brez šolstva. Ljudstvu je treba duševnih voditeljev, ako naj živi kot civilno, izobraženo in organizirano ljudstvo. Le popoln „brus“ more trditi, da inteligence ni treba. Narod brez lastne inteligence je čreda, ki se da izkoriščati tujcem brez odpora ter jim vedno bolj leze pod peto.

Saj je vseeno.

Ta ugovor slišimo iz ljudstva: saj je vseeno ali nas izkorišča tujec ali domačin. Kaj porečemo na ta ugovor? Prvič ni res, da je „vse glih“. „Ko bi bilo vse glih, bi se od tuskaj na Dunaj videlo“, pravi kmečka modrost. Torej vendar ni na svetu „vse glih“.

Kaj je glavno.

Glavno vprašanje je, kako priti do dobre domače inteligence, kako našolati potrebno število izobražencev, kateri ne bodo prišli med ljudstvo s to mislijo, in s takim namenom, da bi se zvižčno in krivično okoristili. Biti morajo tako vzgojeni in šolani, da bodo hoteli dobro ne le sebi, ampak vsemu narodu. Imeti morajo nesebično ljubezen do preprostega ljudstva, da se bodo znali zadovoljiti s poštenimi stanovskimi dohodki in da bodo svoj prosti čas, svojo umnost, svoje znanje postavljali vselej in povsod v službo ljudstva. Taki bodo potem res pravi voditelji ljudstva in bodo pospeševali duševni in telesni napredek. Ko bomo tako dobro inteligence imeli, potem ne bo mogel nikdo trditi, da je vseeno.

Dolžnost staršev.

Velika je in težka: ko daš otroka v višje šole, zavedaj se, da bo iz kroga domače družine porastel njegov duh in bo prerastla njegovega življenja pot visoko v krog naroda in države. Zato

pri šolanju ne smeš prvi ti sam imeti z otrokom sebičnih družinskih namenov. Godrnjaš čez izkoriščevalce: ne hoti sam svojega sina tudi za izkoriščevalca izšolati. Praviš, da bi izobraženci morali ljudstvu pomagati: uči svojega sina, da bo tak. Ne bodi mu tvoja ozkosrčna sebičnost prvi kamen spotike na poti življenja!

Hotemo krščanske inteligence.

Vse moderne modrije so falirale. Edini steber, ki neomajen stoji sredi potresa, edini otok, ki ga ne preplavlja valovje zbesnelih strasti, edino pribežališče zbeganih naših src je vera krščansko-katoliška. Ta vera je našemu narodu dajala moč v burnih časih stare zgodovine, ta vera mu je dovajala vedno svežih sokov življenja, ta vera je bila podlaga za razcvet naše moderne kulture, na ti podlagi so zoreli najlepši sadovi našega javnega življenja. Zato pa zahtevamo, da bodi naša inteligence krščansko vzgojena. Ne polovičarstvo, ne šviga-švaga politika, ampak zdravo krščansko mišljenje in življenje, to bo naši inteligenci pokazalo pot do ljudskega srca. Ko bosta tako narod in njegovo izobraženstvo eno, tedaj bo obstoj in blagor naroda zagotovljen.

Darovi za Mali list

Dekleta iz Gradca 5 L., Marsetič 1 L., Pohlen Anton 0.45, J. Kocjan 2.45.

RAZNOTEROSTI.

Dohodki angleških beračev.

Magistrat velikega angleškega kopališča Bath je odredil, da berači med sezono (t. j. ob času, ko so tam tujeji) ne smejo na cesto, zlasti ne hromi in slepci. Za odškodnino jim je določil primeren prispevek. Berači so pa protestirali in so rekli, da ubožno podpora bi že sprejeli, da jim pa mora dati magistrat svoje tedenske dohodke v sezoni na 2400 š. polovico običajnih sezonskih dohodkov, in sicer naprej.

Slovenci in goriški jezuitje.

Furlanski zgodovinar Franc Spessot, župnik v Morari, je ravnokar izdal knjigo v Gorici o zgodovini jezuitov v Gorici, odkar so ustanovili svojo hišo, dokler jih ni izgnal cesar Franc Jožef. Iz knjige posnemamo nekatere podatke, ki se tičejo Slovencev. Po seznamu jezuitov je razvidno, da so bili slovenski patri Bavčar, Mušič, Magajna, Zega, Grobnič, Trošt, Fajt, Mušič, Kavčič (tačas so izgovarjali še Kalčič) in drugi. Patri so se naselili v Gorici leta 1615. in sicer v hišo na desni tik cerkve Sv. Ivana. V listini iz leta 1620. se pravi glavnemu trgu „Travnik“ in jezuitje so kupili za 4000 goldinarjev od vdove Marcine. Pater Martin Bavčar je bil iz Sela pri Kamnjah. Ta je prvi spisal goriško zgodovino. — Leta 1623. nastane kuga v Kanalu, odkoder se širi po deželi. V Gorici niso smeli ljudje iz hiš 40 dni. Na Travniku je imel pater na trgu pridigo z mašo in ljudje so poslušali iz oken. Leta 1629. daruje baron Werdenberg 34.000 goldinarjev s hišo v Šolski ulici za ustanovitev latinskih šol. V tem zavodu so bili kasneje nešteti veliki slovenski možje: nadškof Sedej, škof Srebrnič, pesnik Gregorčič, politik dr. Gregorčič, pisatelj Pregelj, Bele, dr. Gradnik, dr. Lovrenčič itd. itd. Pater Bavčar je bil profesor, doktor modroslovja in je živel od 1595. do 1668. leta. — Leta 1640. so postavili na Travniku steber, visok 37 čevljev, ki še danes stoji. — Leta 1650. se je sklenilo po veliki vojni mir. Goričani so bili tako veseli, da so od veselja znosili na Travnik klopi, omare in karkoli so mogli pobrati v cerkvah in so vse zakurili. Čudni svetniki so to-bili! Leta 1660. o-

bišče Gorico cesar Leopold in pater Bavčar mu je izročil zgodovino goriških grofov, ki jo je bil sam spisal in dal natisniti v Vidnu. — Leta 1665. so jezuitje zasedli komensko župnijo in so se nastanili v sedanjem dekanišču. — Leta 1690. je štela verdenberška latinska šola 569 gojencev! Dijaki so delali javne izpite v veliki dvorani, ki je nad sedanjo zakristijo v cerkvi na Travniku. Prvo premijo je dobil Melhior Kumar. — V listini iz leta 1729. stoji, da so imeli vse leto po dve pridigi na nedeljo: eno laško, eno slovensko. Leta 1772. pride iz Dunaja ukaz, da se mora poučevati v prvi latinski v nemškem jeziku. Leta 1773. je cesar Jožef ukinil jezuite. Cerkev sv. Ignacija so prevzeli svetni duhovniki, v jezuitsko palačo pa so šli vojaki, kakor je še danes.

Naša pošta.

I. Šonc. Rok zamujen.

A. Benigar, Trnovo. Naročina plačana, ček pomotoma poslali.

Samsa A. Peloče. Vase poezije lahko pošljete v „Čuka“.

A. Koren, Koseč. List redno pošiljamo. Predzadnji je bil zaplenjen. — Spada v „Čuka“ pod rubriko „pravijo“.

Lapajne T., Logarica 76., p. Čepovan. Naznanite nam Vaš prejšnji naslov.

J. Vižentin, Gorica. „Pucki Prijatelj“. Stvar je urejena, nadalje ga bode dobil redno.

Vreme. O procesiji in motiveih, nari bode bajé „Deseti brat“ v prihodnje opisal.

Vsem dopisnikom kojih dopisov ne moremo priobčiti, naznanjamo, da se jih nam je za tokrat nagromadilo preveč. Pa drugič.

Kaj nam z dežele pišejo

ZGONIK.

Županu in njegovi stranci. V listu podeželskih oderuhov in oderušičev očitati «Malemu listu», da je prinesel to ali ono o Vaši osebi brez podpisa. Veste, g. župan, najprej se ne vpraša, kdo je pisal, ampak se preudari, kaj je zapisano. Če je kaj neresničnega, se lahko zahteva popravek ali se toži. Če je pa res, mora človek molčati. Pa berite, gospod župan, «Mali list» z dne 6. junija 1924. Tam je g. Anton Baša povedal s podpisom par temeljitih podatkov na vaš naslov. Takrat ste molčali. Molčite še sedaj.

Uredništvo.

ZABIČE pri Bistrici.

Fantje boljši kakor dekleta. V «Malem listu» večkrat beremo o raznih napakah med narodom. Tudi v Zabičah napak ne manjka. A reči moramo, da so fantje bolj resni kakor dekleta. Le teh je mnogo, ki po Briščih hodijo in po skritih krajih, pa fante love v svoje mreže. Tak pregovor homo naredili: Bezite, fantje, zapekljivke gredo! Ena ima se mater gorko v grobu, pa pleše in vriska, menda zato, ker je zdaj bolj prosta. Pa jih je vsake sorte. Staršem pravim: Odprite oči, odmašite ušesa!

GODOVIČ.

Nasa vas je mirna in tiha, pa vendar ne tako «nazaj», kakor jo sodijo. Imamo pa neko učiteljico italijansko, ki je bolj italijanska, kakor sam vojvoda Mussolini. Ona pravi: «Ponosna sem, da sem rojena Italijanka». Pa je rojena v Idriji pred 35 leti. Če bi znala zemljepis in zgodovino, bi morala vedeti, da ob času njenega rojstva ni bila Idrija v Italiji. Prenapetost ni zdrava, zlasti ne pri tistih, ki morajo otroke učiti in vzgajati.

IZ VIPAVSKE DOLINE.

Eno preteklih nedelj sem šel po opravilu v Ajdovščino in ko sem vse drugo odpravil ter sem se hotel preskrbeti za popoldanski kratek čas, vstopim v trgovino g. Iv. Kobala, da si kupim «Mali list». In kaj naletim? Zazeljenega kmečkega lista ne dobim; a namesto njega slišim preziranje, nato mi vsiljuje «Novice», ki jih pa nisem hotel vzeti, ker jih predobro poznam. Za mano vstopijo še tri osebe, zgodilo se jim je kakor meni. G. Kobal je rojen iz revnega kmečkega stanu in noče preskrbovati čitiva mladini, ki si ga sama želi. Svetujemo mu najraje odstrani drugojezične liste iz svoje trgovine in nadomesti z našimi domačimi, ter nikar ne vsiljuje «Novic», ki jih pošiljajo leto za letom marsikomu v vipavsko dolino brezplačno.

Okoličani, prijatelji «Malega lista», naš list kmečki-delavski se prodaja v Ajdovščini v trgovini g. Poniza.

CEROVO.

Tatvina pri belem dnevu. Ni skoro večera, da se ne bi slišalo o tatvinah. Nedavno pa so kar pri belem dnevu obiskali nekega posestnika in mu pokradli za kakih 4 hiše lir vrednosti v denarju in blagu. Bilo je ob osmih zjutraj. Žena je bila šla v Gorico, mož v brajdo, a doma je bil njegov brat, ki je kuhal zajtrk. Ko je zajtrk napravil, ga je nesel bratu. Hišo pa zaklenil in skril ključ. Ni minilo četrte ure, ko se je vrnil in našel vrata odprta. Šel je gledat gor v sobo in dobil vse razbito in pobrano. Zadaž za hišo pa je potem odkril ležišče, kjer se je tat skrival in čakal prilike.

Dekleta nore tudi pri nas. Ob nedeljah dopoldne jih noge bole, ne morejo k masi, a popoldne se jim razgibljuje in plešejo dolgo v noč. In binkostno nedeljo so do enajste ure norele po cesti. Prisel bi za potrebo Miklavž in prinesel šibo, seveda če bi matere bile toliko vredne, da bi doma zaplesale z malopridnimi hčerami leskovo polko ali breza-valcer.

RAČICE pri Podgradu.

Prepovedana politika. V gostilni so sedeli trije dobrovoljčki, eden bolj denaren, drugi fjakast, tretji kibic. Ko so že nekaj popili, je fjakar začel hvaliti denarnega: Ti si mož, tebi se ni treba bati nobenega, sam si na svojem gospodar itd., itd. Denarnemu se je hvala dopadla, na-

rastla mu je korajža, pa je poklical še en liter. Tedaj se je kibic obrnil h fjakarju in presodil: Vražja politika tvoja! — O strašna beseda. Isti hip je vstopil podgrajski maršal in začel grmeti: Vam bom jaz dal politiko! Politika je prepovedana! O politiki se ne sme govoriti!

Mi pa se vprašujemo, kje je hodil maršal v šolo in kateri paragraf prepoveduje politiko? Pri nas se celo kokoši delajo politiko, otroci in zenske jo delajo, le možki je ne smemo imenovati?

IZ VREMSKE DOLINE.

V novembru leta 1854. je bila v naši dolini velika povodenj, ki je pobrala vse mostove. Barčani ga se do danes niso mogli nazaj postaviti. Tudi skofeljski most je bil razdrt, pa kasneje zopet pozidan. Dandanes ni več take silne vode, zato pa je skofeljski most napadla neka nalezljiva bolezen. Vsako nedeljo popoldne pridejo naše prelepe gospodične po cesti na sprehod. Ustavijo se na mostu, da komaj more popotnik mimo njih naprej. Ker jim je dolgčas, začno drobiti malto in kamenčke izpod težkih vrhnih kamnov in jih metati v Reko. Ko se zmračijo, pridejo zaljubljeni parje na most in začno valiti težke kamne v vodo. Na to krasno zabavo bi bilo vredno povabiti kakega poklicanega varuha javne lasti.

Veseljak.

V VIPAVI in Št. Vidu.

S prijateljem sva se napotila peš v Vipavsko dolino. V Vipavi sva se pri sv. blagoslovu radovala lepega petja. Potem sva šla spremljana od otrok prijazne družine Premru — kjer sva bila dobro pogoščena — v znamenito votlino, po kateri je do podzemeljskega jezera tričetrt ure. Hodili smo v senci akacij ob izviru sumeče Vipave in čez leseni most. Opazili smo tudi več letoviščarjev, ki obiskujejo ta lep in znamenit kraj naše lepe domovine in se pridejo hladiti k Vipavi nem izviru.

Popoldne sva se napotila v Št. Vid obiskat mojega prijatelja V. Viteznika, tajnika ondotnega društva. Ko pa so imela ondotna društva včlanjena v «Prosv. zvezi» izlet na «Nanos», ga žal nisva dobila doma; toda od sestre in družine sva bila prijazno sprejeta.

Št. Vid je prijazen trg v zgornjem delu Vipavske doline. Tih in miren nasprotno živahni Vipavi. Lep romantičen kraj v vznožju «Nanosa». Eden najlepših Vipavske doline.

Obiskali smo prostore «Mlekarske zadruge». Videli smo razne naprave v mlekarni: stroje in motorje, ravno so nakladali vrče na avto, da odpeljejo mleko. Tu naj bi se mi Kraševci učili kaj se naredi z združenimi močmi. Kako potrebne bi bile tudi pri nas mlekarske in razne zadruge.

Vstopili smo tudi v «Čitalnico» Izobraž. društva. Na mizi smo videli te le časopise, katere naj bi tudi naša krasna društva imela: «Bogoljub», «Kat. Misijoni», «Naš Čolnec», «Slovenec», «Gor. Straža», «Mali list». Poleg tega so primerni tudi še «Socijalna misel», «Mladika», «Vigred», «Gospodarski list» in še drugi.

Videli smo lepo urejen ulnjak g. J. Viteznika, 21. žnidarskevičev panjev lepo v vrstah zloženih.

Se po 6 uri sva odpotovala peš mimo sv. Ane domov.

Kraševca -c-in-n.

TATRE.

Iz poine torbe desetega brata. Pri tatrskem britofu so v nedeljo 17. maja čakale pregarske dekleta in milo gledale v vas. Imel je priti godec na Tatere, pa ga ni bilo od nikoder. Fantje so čakali pri Šklavcu, pa tudi zaman. Tako je pregarska mladež naredila sprehod do Tatri. Najbolj jim je bilo žal, ker jim je par izposojenih lir ostalo v zepu in pa zato, ker so morali iti ponoči spat.

KANAL ob Soči.

Prireditel. V nedeljo, dne 7. junija ob 15 uri je priredila «Dekliška Marijina Družba» veselico s sledečim vsporedom:

1.) G. Paseoli, La Nonna - deklamacija v italijansčini; 2.) Junaske deklet - dvogovor; 3.) Zvesta deklica - deklamacija po narodni pesmi; 4.) Alenčica - sestra Gregčeva - Prizorček v dveh slikah po narodni pesmi; 5.) Josip Pagliaruzzi: Rada - deklamacija; 6.) Junaske Blejke - zgodovinska igra s petjem v štirih dejanjih. Tudi v soboto ob 21 uri je bil isti vspored. Med odmori je sviral Tamburaški zbor lepe slovenske narodne pesmi. Igralci so po večini dobro igrali in posebno igra «Junaske Blejke» je bila jako dobro podana. Za to predstavo je bil napravljen nov umetniški oder, ki je v igri «Junaske Blejke» predstavljal blejsko jezero z otokom na sredini.

Proslava kraljeve 25 letnice. Kakor drugod, tako se je tudi pri nas slovesno obhajala 25-letnica kraljevega vladanja. Župan Angeli je izdal na občinstvo poseben oklic, v katerem je pozival občanarje, naj slovesno obhajajo ta praznik. Na praznik ob 9. uri se je zbralo občinstvo na vojaškem pokopališču, kjer je bil govor. Nato je bila v farni cerkvi slovesna sv. maša. Hiše so bile okrašene z zastavami in zvečer je bil trg razsvetljen. Zvečer je par Italijanov priredilo slavnosten banket, na katerega so bili povabljeni vsi uglednejši Kanalc. Bilo je seveda več Italijanov kot Slovencev, a kljub temu so povabljeni tamburaši igrali samo slovenske pesmi. Vsa čast jim!

Stric Joža.

OSP.

Dolinski brigadir, ki je komandiral kakor kakšen turški pasa, je šel. Hvala Bogu! To novico smo slišali z zadovoljčino. Mi dobro vemo, kako je stari brigadir zaničeval in zatiral naše ljudstvo; nič boljša ni bila brigadirka, ki nas je poznala samo za ščave. Ko je lani dolinski učitelj, ki mu pravijo «dolinski črednik», s palico pretepal naše ljudi v Ospu, je za vse to dobro vedel brigadir, saj sta orožnika spremljala gospoda pretepača iz Doline v Osp. Črednik je nekoč rekel, da je prišel iz Kalabrije kulturo širit. Lepa kultura. — O novem brigadirju, ki je že nastopil službo, gre glas, da je pošten mož na svojem mestu. — Na Sveto telo smo imeli veliko procesijo, kakor se nikoli. Plavski godbi, ki je imenitna sodelovala, gre naša prisrčna zahvala.

SEŽANA.

Ze od nekdaj je navada po naših trgih in vaseh, da nosijo fantje in mošje pri procesijah, zlasti na Velikonoč in na Telovo, cerkvene križe in zastave. Pri nas se je žalibog ta navada popolnoma opustila. Občinski redar mora za vsako procesijo hoditi od hiše do hiše ter priganjati občanarje za ta posel. To ni posebno lepo za Sežano. Stari ljudje se se spominjajo, s kakim veseljem je nekdaj mladina opravljala brezplačno ta posel. Pripomniti moram, da sedaj dobi vsak od občine pet lir, kdor nese križ ali zastavo. Seveda se dobijo tudi sedaj častne izjeme. Ob tej priliki treba pohvaliti nekatere sezanske fante in dekleta, kateri vsako leto za Telovo okrase cerkveni vhod z zelenjem in cveticami, kakor tudi vrho sezansko godbo, ki vsako leto polnoštevilno nastopa pri procesiji.

V proslavo kraljeve petindvajsetletnice vladanja, je nabrala tuk. gospoda precejšnjo svoto denarja, katerega je razdelil med občinske uboge. Dr. Rumer, vulgo «striček izpod kostanjev». Ubogi pa niso s tem nikakor zadovoljni, ker se pričajo, da je dobil eden več, drugi manj. Ta beraški preprič bo baje razsodil Pepo iz Koludrovice, kadar pride kaj v Sežano.

RODIK.

V odgovor dopisniku iz Kačič z dne 12. t. m.: Ni res, da smo pisale po zidu v vasi cerkvi na koru; kajti zid je bil že ves popisane prej od Vas samih. Prepričati se morate prej, kdo Vam je storil krivico, potem sodite. Vedite fantje, da ste vedno v Rodiku, in ako hočemo opisovati Vase kulturno vedenje, nam ne zadostuje ena št. «Malega lista». Torej jezik za zobmi!

Cerkvene pevke.

TOMAJ.

Na Telovo je pri nas pel pri procesiji naš novi cerkveni pevski zbor, to je «Dekliški krožek» z nekaterimi pevci pod vodstvom preč. g. župnika. K procesiji

sta prišla tudi g. brigadir in se en karabinier iz Dutovelj.

Popoldne je nameraval «Dekliški krožek» prirediti v «Elizabetišču» igro «Junaske Blejke» brez vstopnine kot zasebno uprizoritev. Kak izdajalski domačin je moral to karabinierjem povedati. G. brigadir je namreč ob tej priliki g. župniku izjavil, da mora biti za uprizoritev dovoljenje od sezanskega podprefekta. Dve dekleti sta se nemudoma napotili v Sežano; toda g. podprefekta ni bilo doma. Vrnili sta se brez dovoljenja; čaka joče občinstvo se je moralo raziti.

Tako nam v Tomaju ovirajo eno prireditel za drugo; če se prosi se ne dobi; če se ne prosi se prepove. Plesi pa se dovoljujejo. Če ne bo ovađuštvo prenehalo, hočemo poskrbeti, da bo dotične osebe ljudstvo spoznalo in obsodilo. Spominjamo se še «Miklove Zate». Tako se ovira pri nas prosvetno delo.

Čas je, da tudi mu Kraševci organiziramo naša društva v «Pr. Zvezi», sicer sami ne bomo mogli naprej, imamo sicer delovno mladino a manjka nam voditeljev.

Češnje so pri nas precej obrodile. Izvažamo jih v Trst, cena je tam na debelo okrog 2 liri. Murvovo listje tudi izvažajo od nas za gojenje sviloprejk. Vozijo ga proti Gorici. Cena je okrog 20 lir za stot.

Se nekaj na račun tomajskih občinskih stavešin in vseh upravičencev. Splošno je znano, koliko se pas. šol. sestre trudijo z uspehom za krščansko vzgojo in izobrazbo ženske mladine, ne da bi pričakovale za to kakega plačila. To se opaža pri deklicah in dekletih, katere s svojo izobrazbo iz tuk. samostanske šole nadkrikujejo dečke in sploh mladino iz drugih šol. Toda Tomajci se tega vse premalo zavedamo. Čut hvaležnosti zahteva torej, da se jim to prizna in po možnosti pomaga. V čast bi bilo Tomajcem, ako bi jim vsaj brezplačno dali pravico do občinske paše, drv in drugih ugodnosti. Ravno tako tudi č. duhovščini in učiteljstvu, katero se resnično trudi za pravo ljudsko blaginjo.

TRŽAŠKI GLAS.

Nedavno smo z veseljem čitali o zadevi slovenskega petja v cerkvi Starega sv. Antona. Upali smo, da bo kaj zaleгло. Pa ni še nič boljše. Nasprotno: čim večji praznik je, tem bolj gotovo je petje brez orgel. Žalostno pač, da je tako malo zanimanja, ko gre za slovensko reč. Slišali smo, da se neka pevka protivi, da bi iskali novega organista. Menda je rekla, da ona lahko poje brez orgel. Mi pa se vprašamo: odkod si ona prisvaja oblast, da bi jemala slovesnost božji službi. Binkoši in zraven se zadnji dan majnika, pa orgle molče! Ali je tako prav? Vidimo, da ni druge pomoči, kakor poklicati Pepota iz Koludrovice, ki rad zahaja po koncertih: bo on katero zagodel.

Prijatelj lepega petja.

KLENIK na Pivki.

Pri nas imamo dve gostilni, eno na cesti proti Palčju, drugo proti Št. Petru. V eni se šteje da je tudi trafika, pa ni dobiti ne tobaka, ne cigaret, ne soli, kadar bi kdo hotel. Napravite boljši red!

VELIKI OTOK pri Postojni.

Eno zavber pokopališče. Kdor hoče vstopiti na naše pokopališče, naj se preje zavaruje za življenje. Pri vhodnih vratih se ogromni kamni sumljivo zibljujejo in lahko se kateri nanj podere. Ko si ti nevarnosti srečno usel, pazi da si nog ne polomiš, ko ti je preplezati že prevrnjene skale na stopnicah in pa železna vrata, ki tudi polomljena na tleh paradirajo. Sicer pa se lahko poslužiš kakega drugega vhoda. Kajti zob časa je naredil na raznih mestih ograjnega zidu naravna vrata, katerih se poslužuje človeški in kokosji rod. Pa mrtvašnica! Nobenega okna, vrata sirta, naslonjena na zid, strop udrt, stene razpokane vsekrižem, po tleh raste trava, vmes leže smeti in odpadli omet. Z žalostjo gleda kristjan tako razdejanje, ljudje delajo opombe in zgledujejo se tujci, kateri pogosto obiskujejo tudi našo vas. Cerkev e v dobrem stanju, ker jo oskrbuje dekanjski urad postojnski, zakaj ne bi tudi občina storila svoje dolžnosti glede pokopališča?

GOSPODARSTVO

Kako naj živi jetični človek?

(10 zapovedi za jetične)

1. Ko opaziš prve znake bolezni, vprašaj za svet zdravnika ter bodi prepričan, da ti zdravnik pomore, če boš le izpolnjeval njegova navodila, kajti v začetku je jetička ozdravljiva.
2. Opusti takoj pitje alkoholnih pijač, prenočevanje in druge slabe navade.
3. Kadar pljuješ, kašljaš, kihan, se smeješ ali vpiješ, drži pred ustmi roko ali robec.
4. Imej svojo posebno sobo, ali vsaj svojo posteljo kolikor mogoče proč od drugih, imej svoje posebno perilo in ga daj prati posebej od drugega perila.
5. Imej svoje posebno jedilno orodje (nož, vilice, žlico, krožnik, čašo) in ga daj po uporabi umiti posebej od drugega jedilnega orodja.
6. Ne pluj na tla, ampak v pljuvalnik, v katerem je voda in razkuževalno sredstvo, n. pr. kreosol.
7. Umivaj si večkrat na dan roke.
8. Ne poljubuj nikogar, posebno pa ne otrok.
9. Zračni in čisti svojo sobo pogosto in ne dvigaj pri tem prahu.
10. Ne stopi v zakon, dokler nisi ozdravljen.

Aeroplan proti gosenicam. — V Ameriki z aeroplanom (zrakoplovom) sejejo, uničujejo malarijo provzročujoče mušice in se uspešno borijo proti največjim škodljivcem gozda, proti gosenicam. Sedaj so začeli s takimi poskusi tudi na Nemškem. Pri mestu Eberswalde so grozile gosenice gozdom s popolnim uničenjem. Poslali so tja aeroplane, ki so leteli v višini 20 metrov nad gozdovi v obsegu 4 starih kvadratnih kilometrov. Aeroplani so stresali na gozd poseben prah (kalcium-arsen), obenem so v razdalji 10 metrov postavili na strani vetra velike železne kote, iz katerih se je valil gost zgošč dim, ki je kmalu ves gozd zajel. Poskus so naredili v treh delih: v enem od delu so stresli samo prah, v drugem so delovali samo s plinom, v tretjem so pa porabili oba načina. Drugo jutro so bila tla pokrita z milijoni in milijoni mrtvih gosenic.

Patakoni - Palanke.

S 30. junijem stopijo iz veljave bronastih novci od 5 in 10 stotink (velikega kova). Po tem roku do 31. julija 1925. jih bodo sprejemali samo poštni uradi, železniške blagajne in podružnice emisjskih bank.

Cene močnih krmil. Pšenični otrobi 101 do 106 lir za stot.; Koruzni pa približno 5 lir manj. Oljate pogače stanejo 125 do 130 lir stot. **Vipavsko vino** se danes prodaja po 150 do 200 lir za 1 hl. - **Cene kraskega teranu** se gibljejo med 290 do 300 lir za hl.

Cene žita v Milanu. Pšenica 172 do 177 lir stot. Koruza 110 do 112 lir stot. Oves

120 do 122 lir stot. Rž 150 do 160 lir stot. Ječmen 150 do 160 lir stot.

Cene moke v Milanu. 00 240 do 255 lir stot.; 0 230 do 240 lir; 1 207 do 213 lir. Koruzna 129 do 132 lir stot.

Splošne cene v Trstu dne 17. junija: Češnje 240-260 lir stot. Fižol v stročju 60-100 lir; Čebula 80; Krompir nov 60-70 lir stot. Seno pivsko, ložnina za kono 28 lir stot.

Nagrade za vzorne hleve in gnojnike. — Kr. Komisija za Furlanijo je odločila 25.000 lir, ki naj se razdele kot nagrade za vzorno ureditev hlevov in gnojnikov. Natečaj bo kmalu razpisan in sicer se bodo razdelile nagrade posestnikom Goriskega, Komenskega, Ajdovskega in Idrijskega okraja. Celotni znesek bo razdeljen na več nagrad, od katerih bo najvišja znašala 1500 lir, najnižja 300 lir.

Ravnotako je bilo določenih 30.000 lir, ki naj se razdele kot nagrade za zboljšanje planine. V postev pridejo planine na Tolminskem, v Idrijskem, Trbiškem in bivšem Vipavskem okraju.

STAB. TIP. S. SPAZZAL - TRIESTE.

MALI OGLASI

SEM KUPEC za hrastova debla vsake množine. — Stenovich - Trst, Casella Postale 504.

Dr. A. Grusovin

v Gorici: Piazza Vittoria

(Travnik) v hiši Paternolli 21

Specijalist za kožne in spolne bolezni ter negovanje kože, perfekcioniran na dunajskih klinikah.

Sprejema od 9-12 in od 3-7 pop.

Zobozdravniški ambulatorij Zobotehnik

Miljutin Godina
TRST

Via Genova št. 13 prvo nad.

od 9-1, od 3-7

ob nedeljah od 10-12

ALOJZIJ POVH

URAR IN ZLATAR

piazza Garibaldi 2, I. n. Tel. 3-29

Lastna tovarna in delavnica. Prodaja, kupuje, popravlja vsakovrstne predmete. — Korist vsakega je, da se preprča o cenah.

Zobozdravniški ambulatorij

TRST, v. Settefontane št. 6

od 9. do 12. ure in od 15. do 19. ure

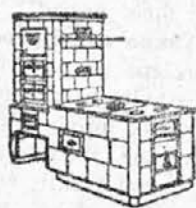
Ljudske cene.

Kupim čebule od lilij sv. Antona in čebule navadnih rumenih narcisov (tromboni)

Ponudbe z vzorcem nasloviti na

M. German

Trst via Roma 3.

Andrej Purič

Kovaški mojster

TRST

Via Media št. 6

Izvršuje

Vsakovrstna stavbena dela. — Železne ograje in omrežja — Takojšnja izvršitev. Štedilniki vseh vrst. Izdeluje tudi železne roletes.

Poprave Spopolnitve

Ljubljanska kreditna banka

Podružnica u Trstu: Via XXX Ottobre 11

Brzjavni naslov: Bancalubiana - Telefona: 5-18, 22-98

Podružnice:

GORICA, Brežice, Celje, Črnomelj, Kranj, Logatec, Maribor, Metković, N. Sad, Plaj, Sarajevo, Split.

Centrala v Ljubljani

Delniška glavica in rezervni zaklad: 80.000.000 dinara

Bavi se z vsemi bančnimi posli. — Sprejema vloge na vložne knjižice ter jih obrestuje z 4%, a vloge na tekoče račune v Lirah in v Dinarjih po dogovoru. — Izvršuje borzne naloge in daja v najem varnostne pušice (SAFES)

Blagajna je odprta od 9^{1/2} do 12.50 in od 14^{1/2} do 16 ure.

KMETIJSKO-TRGOVSKO DRUŠTVO

d. z. o. z.

Via Raffineria 4 - TRST - Telefon 36-75

NABAVLJA: vsakovrstna vrtna, travnata in cvetlična semena, umetna gnojila: Thomasovo žlindro, čilski soliter, superfosfat i. t. d., žveplo, modro galico angleško, poljske stroje: mlatilnice, čistilnice za žito, slamoreznice, pluge, gnojnične sesalke, žvepalnike, kose «MERCUR» otrobe, koruzo, oves, klajno apno, laneno seme itd.

KUPUJE: drva za kurjavo, oglje, med, maslo, brinje itd. **SPREJEMA** v shrambo in v komisijsko razprodajo vsakovrstno blago.

POSREDUJE posojila in denarne vloge na podlagi prvovrstnih garancij po zelo ugodnih pogojih. Ugodna prilika za poljedelce, preprodajalce in trgovce!

Čevljarnica FORCESSIN

odlikovana v Parizu in Genovi 1924.

z Veliko premijo, diplomom in Zlato svetinjo

Trst via Caprin 5 pri Sv. Jakobu Trst

Kadar kupovati čevljev, prej preudari h komu greš. V Trstu, v ulici Caprin čaka nate Forceessin. Siva trdno in močno, daje fino in cenò.

Slovenci! Kupujte samo pri Forcessinu!

Za smeh in zares.

Tetka Edinost in njena zgodovina.